

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 1. syyskuuta 2008 (01.09)
(OR. fr)**

12594/08

CONCL 3

SAATE

Lähettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: **BRYSELIN EUROOPPA-NEUVOSTON YLIMÄÄRÄINEN KOKOUS
1. SYYSKUUTA 2008**

PUHEENJOHTAJAN PÄÄTELMÄT

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Brysselissä 1. syyskuuta 2008 ylimääräisen kokouksen pitäneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät.

Ennen Eurooppa-neuvoston kokousta kuultiin Euroopan parlamentin puhemiehen Hans-Gert Pötteringin alustus, jota seurasi näkemysten vaihto.

o
o o

1. Eurooppa-neuvosto on erittäin huolestunut Georgiassa puhjenneesta avoimesta konfliktista ja sitä seuranneista väkivaltaisuuksista sekä Venäjän suhteettomasta reaktiosta. Konflikti on aiheuttanut suurta kärsimystä osapuolten keskuudessa. Tällaiset sotilaalliset toimet eivät ole ratkaisu eikä niitä voida hyväksyä. Eurooppa-neuvosto pahoittelee ihmishenkien menetystä, väestölle aiheutunutta kärsimystä, kotiseudultaan siirtymään joutuneiden henkilöiden ja pakolaisten määrää sekä huomattavia aineellisia vahinkoja.
2. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Venäjän yksipuolisen päätöksen Abhasian ja Etelä-Ossetian itsenäisyyden tunnustamisesta. Päätöstä ei voida hyväksyä, ja Eurooppa-neuvosto kehottaa muita valtioita olemaan tunnustamatta kyseisiä itsenäisyysjulistuksia ja pyytää komissiota tarkastelemaan, mitä konkreettisia seurauksia tästä tilanteesta on. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että Georgian konfliktien rauhanomaisen ja kestävän ratkaisun on perustuttava kansainvälisessä oikeudessa, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen Helsingin päätösasiakirjassa ja Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmissa tunnustettujen valtiollisen itsenäisyyden, suvereniteetin ja alueellisen koskemattomuuden periaatteiden täydelliseen noudattamiseen.
3. Eurooppa-neuvosto korostaa, että jokaisella Euroopan valtiolla on oikeus määritellä vapaasti ulkopolitiikkansa ja liittolaisuussuhteensa kansainvälistä oikeutta sekä hyvien naapuruussuhteiden ja rauhanomaisen yhteistyön periaatteita noudattaen. Jokaisella niistä on myös laillinen oikeus siihen, että sen turvallisuusedut otetaan huomioon, kunhan valtiollisen suvereniteetin, alueellisen koskemattomuuden ja itsenäisyyden perusperiaatteita noudatetaan.

4. Eurooppa-neuvosto pitää myönteisenä, että Euroopan unionin välitystoimien pohjalta 12. elokuuta 2008 aikaansaatu sopimus on johtanut tulitaukoon, humanitaarisen avun tehokkaampaan toimittamiseen uhreille ja venäläisten joukkojen merkittävään vetäytymiseen. Tämän suunnitelman täytäntöönpano on saatettava loppuun. Eurooppa-neuvosto kehottaa sopimuspuolia jatkamaan hyväksymänsä sopimuksen täydellistä ja vilpittöntä täytäntöönpanoa. Joukkojen, jotka eivät ole vielä vetäytyneet väkivaltaisuuksien puhkeamista edeltäneisiin aseisiin, on vetäydyttävä välittömästi. Uhrien auttamisen lisäksi on nyt otettava kiireellisesti käyttöön sopimuksen 5 kohdassa mainitut kansainväliset valvontajärjestelyt, joihin Euroopan unioni on valmis osallistumaan ja joilla voidaan korvata venäläisten toteuttamat lisätoimet turvallisuuden varmistamiseksi Etelä-Ossetiaan rajoittuvalla alueella. On myös kiireellisesti aloitettava sopimuksen 6 kohdassa mainitut kansainväliset neuvottelut Abhasian ja Etelä-Ossetian turvallisuuden ja vakauden varmistamisen yksityiskohdista.
5. Euroopan unioni on valmis ryhtymään toimiin – läsnäolo paikan päällä mukaan lukien – tukeakseen kaikkia konfliktien rauhanomaiseen ja kestäväan ratkaisuun tähtääviä pyrkimyksiä Georgiassa. Tätä varten Euroopan unionin jäsenvaltiot osallistuvat merkittävästi Etyjin Etelä-Ossetian tarkkailijaryhmän vahvistamiseen lähettämällä tarkkailijoita ja antamalla huomattavaa aineellista ja taloudellista apua. Euroopan unioni on myös päättänyt lähettää välittömästi tiedonkeruuvaltuuskunnan, jonka tehtävänä on kerätä tietoja ja täsmentää Euroopan unionin vahvistetun läsnäolon toteuttamistavat Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvoston toimivaltaisia elimiä saattamaan päätökseen kaikki tarvittavat valmistelut, jotta mahdollinen päätös tällaisen tiedonkeruuvaltuuskunnan perustamisesta voidaan tehdä neuvostossa jo 15. syyskuuta 2008 tilanteen kehittymisen huomioon ottaen ja tiiviissä yhteistyössä Etyjin ja Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvoston puheenjohtajaa ja korkeana edustajana toimivaa pääsihteeriä aloittamaan kaiken tätä varten tarvittavan yhteydenpidon ja työskentelyn.

6. Euroopan unioni on jo antanut hätäapua. Se on valmis antamaan jälleenrakennusapua Georgialle, Etelä-Ossetian ja Abhasian alueet mukaan lukien. Se on valmis tukemaan luottamusta lisääviä toimia ja alueellisen yhteistyön kehittämistä. Se päättää myös vahvistaa suhteitaan Georgiaan, kuten viisumien myöntämisen helpottamista sekä todellisen ja kattavan vapaakauppa-alueen mahdollista perustamista heti, kun edellytykset siihen ovat olemassa. Euroopan unioni tulee tekemään aloitteen Georgian jälleenrakennusapua käsittelevän kansainvälisen kokouksen pikaisesta koollekutsumisesta ja pyytää neuvostoa ja komissiota aloittamaan kokouksen valmistelut.
7. Eurooppa-neuvosto panee huolestuneena merkille meneillään olevan kriisin vaikutuksen koko alueeseen. Euroopan unioni pitää entistä tärkeämpänä tukea alueellista yhteistyötä ja vahvistaa suhteitaan itäisiin naapureihinsa erityisesti naapuruuspolitiikan, "Mustanmeren synergia" -aloitteen kehittämisen ja "itäisen kumppanuuden" avulla, jota koskevan suunnitelman Eurooppa-neuvosto toivoo voivansa hyväksyä maaliskuussa 2009. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota esittämään asiaa koskevia ehdotuksia sille joulukuussa 2008. Eurooppa-neuvosto korostaa tässä yhteydessä Euroopan unionin ja Ukrainan välisen seuraavan, 9. syyskuuta 2008 pidettävän huippukokouksen tärkeyttä.
8. Eurooppa-neuvosto päättää Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Georgian kriisiä varten ja pyytää neuvostoa ryhtymään tämän edellyttämiin toimenpiteisiin.
9. Viimeaikaiset tapahtumat osoittavat, että Euroopan on tehostettava energian toimitusvarmuutta koskevia pyrkimyksiään. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa yhteistyössä komission kanssa tarkastelemaan asian edellyttämiä aloitteita erityisesti energialähteiden ja energian siirtoreittien monipuolistamisen osalta.

10. EU:n ja Venäjän väliset suhteet ovat Georgian kriisin johdosta tienhaarassa. Ottaen huomioon Euroopan unionin ja Venäjän keskinäisen riippuvuuden ja niiden ratkaistavana olevat maailmanlaajuiset ongelmat, Eurooppa-neuvosto pitää ainoana vaihtoehtona tiiviitä suhteita, jotka perustuvat yhteistyöhön, luottamukseen ja vuoropuheluun sekä oikeusvaltion periaatteen ja Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjassa ja Etyjissä tunnustettujen periaatteiden kunnioittamiseen. Tämän vuoksi käynnistimme viime heinäkuussa neuvottelut uudesta EU:n ja Venäjän välisestä puitesopimuksesta.
11. Vetoamme Venäjään, jotta se tekisi kanssamme tämän perustavanlaatuisen valinnan keskinäisen edun ja ymmärtämyksen sekä yhteistyön hyväksi. Olemme vakuuttuneita siitä, että on Venäjän itsensä edun mukaista olla eristäytymättä Euroopasta. Euroopan unioni on osoittanut olevansa omasta puolestaan valmis kumppanuuteen ja yhteistyöhön unionin lähtökohtina olevien periaatteiden ja arvojen hengessä. Odotamme Venäjältä vastuuntuntoista käyttäytymistä, joka vastaa kaikkia sen tekemiä sitoumuksia. Euroopan unioni seuraa tilannetta valppaasti. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa tarkastelemaan komission kanssa tiiviisti ja perinpohjaisesti tilannetta sekä EU:n ja Venäjän suhteiden eri ulottuvuuksia. Arviointi aloitetaan heti ja sitä jatketaan pitäen silmällä erityisesti seuraavaa, Nizzassa 14. marraskuuta 2008 järjestettävää huippukokousta. Eurooppa-neuvosto valtuuttaa puheenjohtajansa jatkamaan keskusteluja, jotka tähtäävät kuusikohtaisen sopimuksen täytäntöönpanoon kokonaisuudessaan. Tätä varten Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja yhdessä komission puheenjohtajan ja korkeana edustajana toimivan neuvoston pääsihteerin kanssa tekevät 8. syyskuuta 2008 vierailun Moskovaan. Kumppanuussopimusneuvotteluja koskevia kokouksia lykätään, kunnes joukkojen vetäytyminen 7. elokuuta 2008 edeltäneisiin asemiin on toteutettu.
-